

Múzeumandragógiai Konferencia
Budapest, 2011

Az andragógia esélyei a magyar múzeumokban – egy felmérés tanulságai

Kárpáti Andrea

ELTE TTK

andreakarpati.elte@gmail.com

**TERMÉSZETTUDOMÁNYI KOMMUNIKÁCIÓ
ÉS UNESCO MULTIMÉDIAPEDAGÓGIA KÖZPONT**

Thomas P. Campbell, a **new yorki**
Metropolitan Múzeum
főigazgatója, in. Aspden, 2010, 10

Múzeumi Oktatási és Képzési Központ kutatása, 2008-2009

A közel 900 hazai muzeális intézmény közül a 281 intézményt kerestek fel

246 intézményben személyes vagy telefonos interjúk

35 múzeum nem válaszolt – bezárt vagy nincs pedagógiai tevékenység

Káldy M., Kárpáti A., Szirmai A. (2010):
[Múzeumpedagógia Magyarországon 2008 – 2009. Helyzetkép és perspektívák .](#) Múzeumi iránytű 6.
Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, Szentendre

Előzmény: múzeumi kompetencia kutatás

Múzeumpedagógia csekély jelentősége:
a válaszadók alig hatoda vélekedett konzekvensen úgy, hogy ez a múzeumok jövőjét döntően befolyásoló feladat.

A fontos tevékenységek rangsorában és a múzeumok presztízsét, szakmai elismertségét vizsgáló kérdésekben a **közművelődési munka a lista végén.**

„A közoktatást kritizálják, de nem kívánnak mellé állni, vele együtt tanítani.”

Kárpáti, A. és Szirmai, A. L. (2010): **Múzeumi szakemberek a közoktatás szolgálatában – A kutatási kérdőívre adott válaszok elemzése.** In: Bereczki Ibolya és Sági Ilona szerk.: Élmény és tudás. Múzeumi szakemberek a közoktatás szolgálatában. Szentendre. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, MOKK, 59-88

A kutatás kérdéskörei

1. Milyen a múzeumok **oktatási kínálata** milyen a személyi és infrastrukturális feltételek tartoznak ehhez?
2. Ez a kínálat mennyire találkozik a tanárok és diákok **igényeivel**, mennyire illeszkedik a tananyaghoz?
3. Mennyire közismert, és népszerű a múzeumpedagógia? Milyen a **múzeumok pedagógiai kommunikációja**?
4. Melyek a **kihasználatlan területek**? Milyen témákban, milyen célcsoportokkal lenne érdemes többet, jobban foglalkozni?
5. Ha egy múzeum pedagógiai munkát szándékozik végezni, **milyen támogatást kap** ehhez? Milyen lehetőségei vannak a fejlesztésre?
6. A **kortárs magyar múzeumpedagógia problémái**: mi akadályozza a tervek megvalósulását, a pedagógiai munka színvonalának emelését?

Pedagógiai programok fontossága

63 % fontosnak tartja, de csak 37 %-nál támogatják

Az önkormányzatok kétharmada csak részben, majdnem 5 %-a pedig egyáltalán nem támogatja a múzeumpedagógiai munkát

10 % tartja optimálisnak a kínálatot

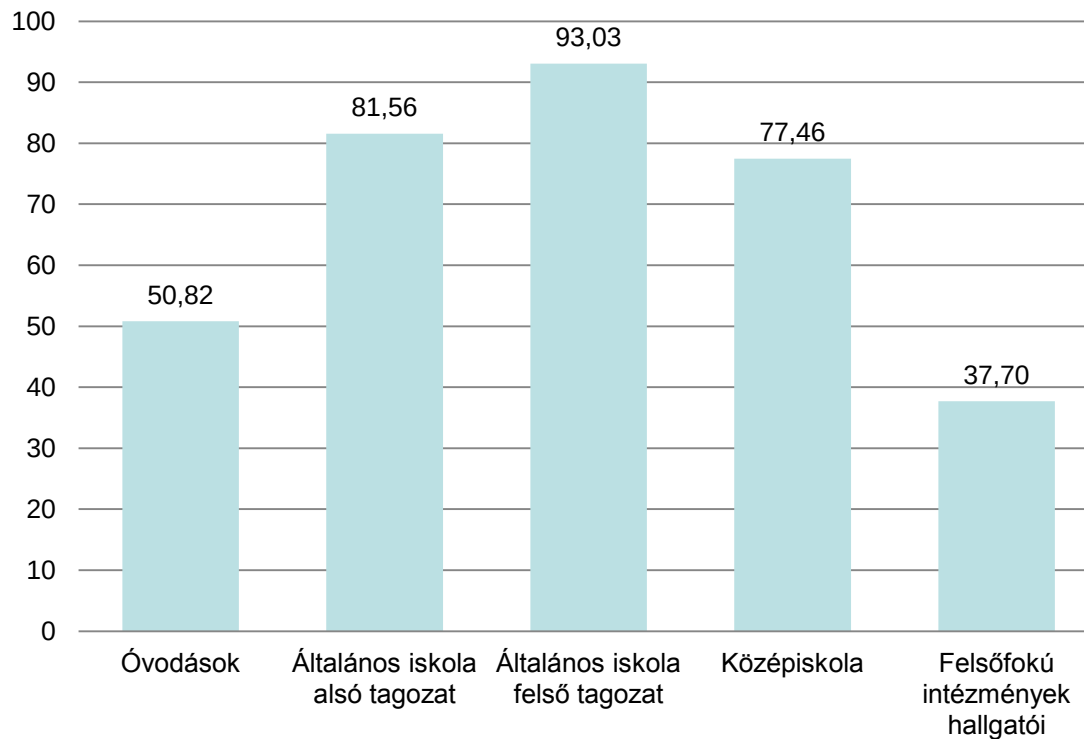
8 % szerint tudják az iskolák optimálisan kihasználni a lehetőségeket

Ki a pedagógiai programok célközönsége?

Mely korosztályoknak ajánl programokat? (%)

**Felnőtteknek:
csak tárlatvezetés, vetítés!**

Andrea Fraser, performance, Museum Highlights

Múzeumpedagógia felnőtteknek a KOGART SAN FRANCISCÓTÓL WOODSTOCKIG... kiállításán

Éljen a Rock! Ismerkedés a 60-as évek második felének zenei irányzataival, Tóth Árpád zenész és tanár bevezető előadásával (kb. 45 perc).

Utána audiovizuális gyakorlati foglalkozást tart Sinkó István képzőművész a korszak zenei ritmusának és képzőművészeti kifejező-eszközeinek összefüggéseiről (plakátkészítés, kb. 45 perc).

SAN FRANCISCÓTÓL WOODSTOCKIG

Woodstock-buli a KOGART-ban

2011. október 15., szombat 14.00–18.00

14.00 órakor begördül a rockplakátkiállítás hippibusza.

A következő négy óra alatt a KOGART Ház mellett a szabadban ifjú művészek 12 nagy méretű gitártestet festenek ki tarka pszichedelikus motívumokkal, a vállalkozó kedvű résztvevők segítségével. Aki csatlakozni szeretne, annak megfelelően öltözzön!

Ezalatt „Próbáld ki magad a gitáron!”, vagyis a KOGART Ház 1. emeleti teraszán ki-ki megmutathatja tehetségét az elektromos gitárjátékban. Violinkulcsot a zenélni szándékozók hozzanak magukkal, minden egyéb felszerelést mi biztosítunk.

A gitárok megszólaltatásában a vállalkozó kedvű vendégek mellett Póka Egon és tanítványai, valamint Simonyi András és meglepetés-vendégei is részt vesznek.

A fenti happeningeken a részvétel ingyenes.

A happeningek teljes ideje alatt a KOGART Ház 2. és 3. emeletén látható, **SAN FRANCISCÓTÓL WOODSTOCKIG – Az amerikai rockplakát aranykora 1965-1971** című kiállításra egységesen mindenkinek 500 forintba kerül a belépőjegy! A már érvényes jeggyel rendelkezők 15.00 és 17.00 órakor ingyenes tárlatvezetésen vehetnek részt.

A KOGART Étteremben mindeközben Amerika ízei és magyar rockrelikviák várják a látogatókat.

Legjellemzőbb diák látogatói korosztályok

2008-ban

Korosztály	Látogatás szám	Százalékos arány
Általános iskola	191	78,28%
Középiskolások	42	17,21%
Óvodások	6	2,46%
Felsőfokú intézmény hallgatói	5	2,05%

A múzeumok kb. ötödik rendszeresen, további 30 % gyakran gyűjt adatokat iskolák igényeiről.

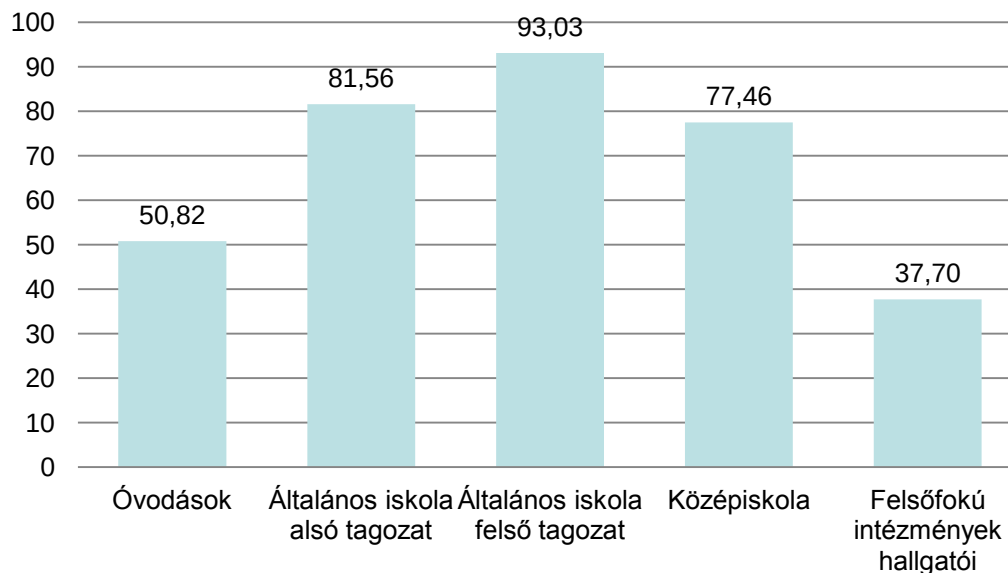
Az **iskolák** valószínűleg azért nem veszik jobban igénybe a múzeumok kínálatát, mert **nem is szereznek tudomást róla.**

Rendelkeznek-e a múzeumok oktatási stratégiával vagy múzeumpedagógiai programmal?

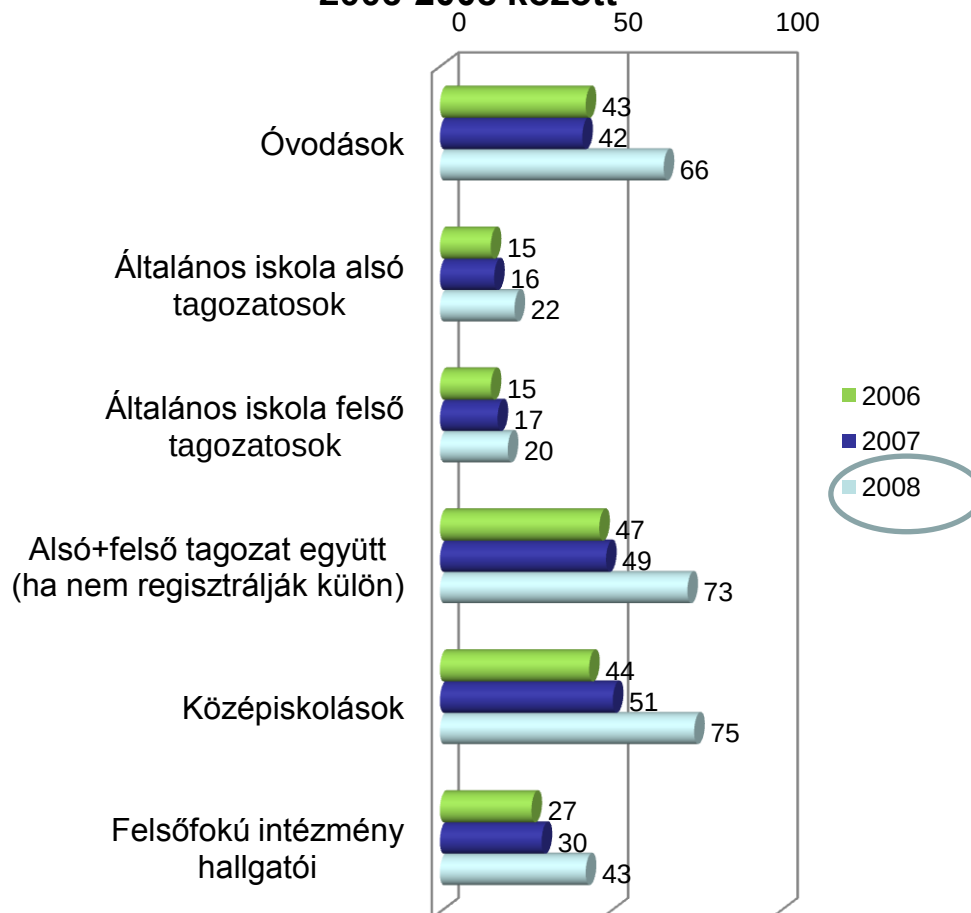
	Darabszám (244-ből)	Százalékos arány
Oktatási stratégia	29	11,89 %
Múzeumpedagógiai programok	180	73,77 %
Egyik sem	35	14,34 %

Mely korosztályoknak ajánl programokat? (%)

A látogatók között a diákok számának változása 2006-2008 között

Museum 2.0 a kamaszok társas szokásainak figyelembe vételéről a múzeumban

Megosztás Visszaélés jelentése Következő blog»

TUESDAY, JULY 20, 2010

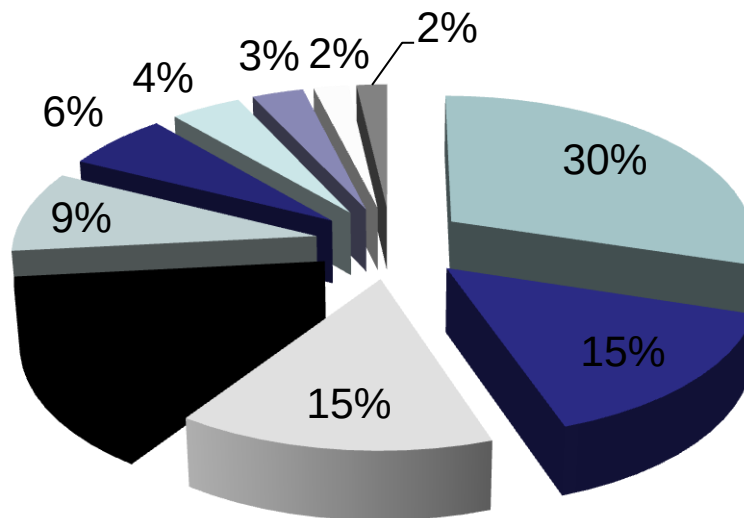
Teenagers and Social Participation

[URL a cikkhez](#)

Oktatási programok előfordulási aránya

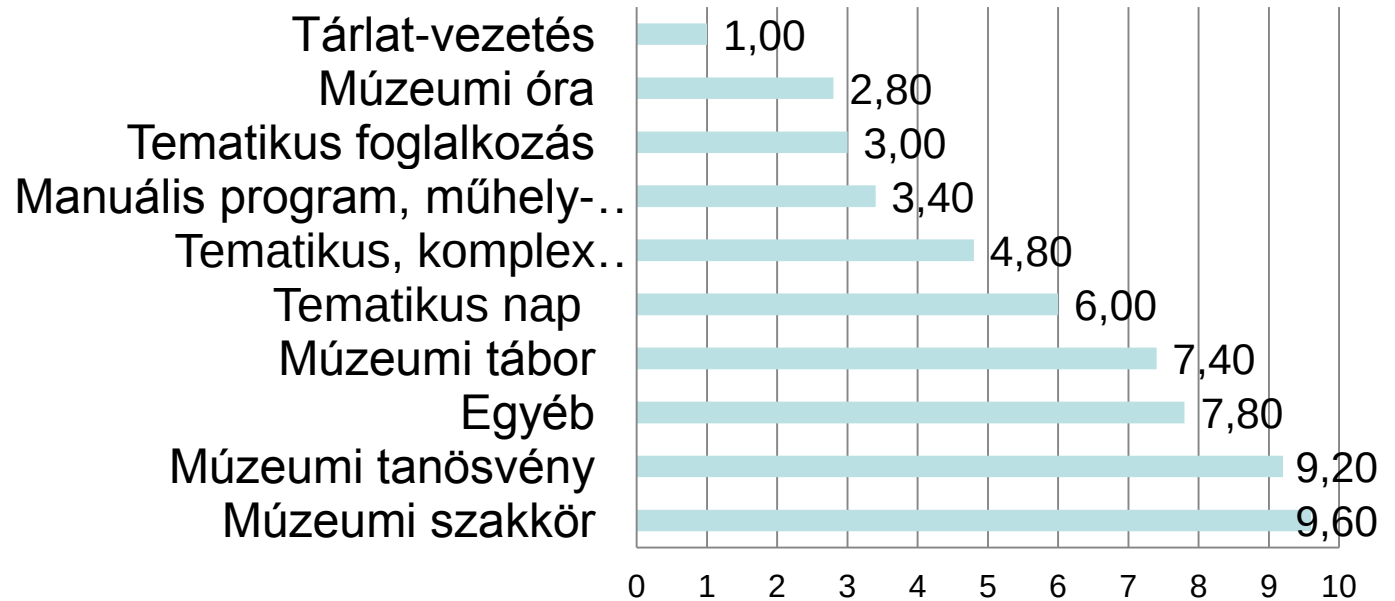

- Tárlat-vezetés
- Múzeumi óra
- Tematikus foglalkozás
- Manuális program, műhely-foglalkozás
- Tematikus, komplex múzeumi óra
- Tematikus nap
- Múzeumi tábor
- Egyéb
- Múzeumi tanösvény

A pedagógiai stratégiák korszerűsége területén **a múzeum sokkal gyorsabban váltott, mint az iskola!**

Oktatási programok rangsora (1-10es skálán)

A múzeum alternatív oktatási rendszere:
interaktív, rugalmas, intenzív, együttműködő.

Ki tanít a múzeumban?

Muzeológusok, tudósok tanár szerepben

(Válaszadó múzeum = 117)

Múzeumpedagógus	43 fő	17,62%
Közönségkapcsolatért, közművelődésért, művelődésszervezésért felelősök	39	15,98%
Muzeológus	38	15,57%
Kolléga/ák ahogy kijön	30	12,30%
Egyéb művész vagy szakember	29	11,89%
Múzeum/intézmény vezetője	26	10,66%
Tárlatvezető, gyűjteménykezelő	22	9,02%
Külsős munkatárs	19	7,79%
Pedagógus	10	4,10%
Önkéntes(ek), nyugdíjasok	7	2,87%

Múzeumi közművelők szakképzettsége

*„Overworked
and
understaffed”*

Interpretátor – az interaktív, foglalkozással kombinált tárlatvezetések mestere **3 intézményben 27 (!) fő**
Múzeumi **andragógus** **4 intézményben 6 fő.**

Legmagasabb végzettség	Fő	%
Alapfokú	4	0,78%
Szakképzés	25	4,89%
Középfokú	27	5,28%
Főiskola (felsőfokú)	155	30,33%
Egyetem vagy magasabb (felsőfokú)	300	58,71%
Összes (db)	511	100,00%

237 intézményben 511 fő

Múzeumpedagógiai színterek

Állandó kiállításon	222 múzeumban	90,98 %
Időszaki kiállításon	181	74,18 %
Előadóterem	94	38,52 %
Vetítőterem, vetítőhely	57	23,36 %
Kiállításban oktató tér	51	20,90 %
Foglalkoztató szoba	45	18,44 %
Egyéb	45	18,44 %
Kézműves műhely, tanműhely	36	14,75 %
Díszterem, bálterem	32	13,11 %
Tapintható tárlat	25	10,25 %
Tanterem	13	5,33 %
Színházterem	9	3,69 %
Szertár	8	3,28 %
Műterem	6	2,46 %

Információs és oktatási anyagok

Általános tájékoztató	178 helyen	14,6%
Kiállítás katalógus, vezető	177	14,5 %
Képeslap	158	13 %
Éves programismertető	120	9,85 %
Kiállítás leporelló	106	8,7 %
Játékos feladatlap	100	8,21 %
Feladatlap magyarázattal	85	6,98 %
Foglalkoztató füzet	78	6,4 %
Tanári tájékoztató	62	5,09 %
Memóriajáték	35	2,87 %
Módszertani ismertető	32	2,63 %
Társasjáték	30	2,46 %
Tanári kézikönyv	11	0,9 %

Ajánlások

- Az óvodától a középiskoláig kínált **korszerű programok** mintájára kellene kialakítani a felnőtt programokat
- **Andragógiai képzés** muzeológusoknak
- Kommunikációs és pedagógiai képzés múzeumpedagógusoknak
- **Múzeumpedagógiai adattár** jó példákból (kép, film, segédanyag, tapasztalatok)

Múzeumandragógiai Konferencia
Budapest, 2011

Kommunikáció a természettudományban

MSc szak, Múzeumi tanulás szakiránnyal

info: <http://edutech.elte.hu>

Kárpáti Andrea
andreakarpati.elte@gmail.com

**TERMÉSZETTUDOMÁNYI KOMMUNIKÁCIÓ
ÉS UNESCO MULTIMÉDIAPEDAGÓGIA KÖZPONT**